

Liite 1. Liiteri-palvelun ja -aineiston sekä Liiterin aineistojakelun ja YKR-aineiston käyttöehdot

9.2.2026

Käyttöehtojen kohteena oleva palvelu ja aineisto

Nämä käyttöehdot koskevat Suomen ympäristökeskuksen (Syke) tarjoamassa internet-palvelussa nimeltä Elinympäristön tietopalvelu Liiteri (jäljempänä Palvelu) olevia aineistoja (jäljempänä Aineisto). Aineisto jakautuu Yhdyskuntarakenteen seurannan ruutuaineistoon (jäljempänä YKR-aineisto) ja Muuhun kuin YKR-aineistoon. YKR-aineistoa koskevat erilliset, osin muita aineistoja tiukemmat käyttöehdot. YKR-aineisto on nähtävillä ja analysoitavissa Palvelussa, mutta sen voi ladata ainoastaan Liiterin aineistojakelusta. Muita kuin YKR-aineistoa koskevat ensisijaisesti aineiston tuottajien omissa palveluissaan esittämät käyttöehdot.

YKR-aineisto on Tilastokeskuksen tuottama ruutuaineisto, jolla mahdollistetaan valtakunnallisesti ja ajallisesti vertailukelpoisten yhdyskuntarakenteen analyysien toteuttaminen.

Yleistä

Palvelun tai Liiterin aineistojakelun Käyttäjällä tarkoitetaan henkilöä, joka ottaa Palvelun tai Liiterin aineistojakelun ja niihin liittyvän Aineiston tai YKR-aineiston käyttöön.

Kirjautuessaan Palveluun tai Liiterin aineistojakeluun ensimmäistä kertaa Käyttäjä hyväksyy nämä käyttöehdot ja sitoutuu noudattamaan niitä. Syke ja Käyttäjän organisaatio ovat solmineet Palvelun ja Liiterin aineistojakelun käytöstä sopimuksen, jossa on sovittu käyttäjätunnuksista, maksuista sekä Palvelun ja Liiterin aineistojakelun käyttöoikeuden voimassaolosta.

Immateriaalioikeudet

Palvelun ja Liiterin aineistojakelun sekä niihin liittyvien Aineistojen ja YKR-aineiston tuottaja ja tekijänoikeuden, tietokantasuojan ja muiden aineettomien oikeuksien haltija on Syke tai sen yhteistyökumppanit. Käyttäjä ja käyttäjän organisaatio saavat Aineistoon vain näissä ehdoissa määritellyn laajuisen käyttöoikeuden, jota ei voi luovuttaa edelleen.

Tietosuoja

Tietosuojalainsäädännön toteuttamiseksi YKR-aineiston sisältämät henkilötiedot on anonymisoitu karkeistamalla YKR-aineisto sellaiseen muotoon, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot ole enää suoraan tunnistettavissa YKR-aineistosta. Käyttäjän tulee huolehtia ja vastata siitä, että Aineistoa julkaistaessa yksittäinen henkilö ja häneen liittyvät tiedot eivät saa olla suoraan tai epäsuorasti tunnistettavissa julkaistuista kartoista ja tilastoista.

Muun kuin YKR-aineiston käyttöoikeuden laajuus

Käyttäjä saa Aineistoon maailmanlaajuisen, määräaikaisen, rinnakkaisen ja rajoitetun käyttöoikeuden. Käyttöoikeus sisältää selailuoikeuden lisäksi oikeuden:

- I. valmistaa Aineistosta kappaleita mm. tulostamalla, kopioimalla ja tallentamalla Aineistoa;
- II. saattaa Aineistoa yleisön saataviin; sekä
- III. muokata Aineistoa ja yhdistellä Aineistoa muihin tuotteisiin.

Jokaisen aineiston kohdalla pitää noudattaa ensisijaisesti kyseisen aineiston tuottajan esittämiä käyttöehtoja. Käyttäjällä ei ole oikeutta luovuttaa Aineiston käyttöoikeutta kolmannelle esimerkiksi mahdollistamalla Aineiston lataus Käyttäjän palvelusta kolmansille.

YKR-aineiston käyttöoikeuden laajuus

Osa YKR-aineistosta on salassa pidettävää julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 16 kohdan ja tilastolain (280/2004) 12 §:n nojalla. Salassa pidettäviä eivät ole YKR-aineistoon perustuvat teemakartat vain staattisina ilman tarkkoja lukutietoja (esim. väkiluku, mediaanitulot) ja edellyttäen, että ruudussa on vähintään 10 havaintoa (tilastoyksikköä) ja

kartan tiedot on luokiteltu (teemoitettu) esim. ikä ikäluokittain tai tulot tuloluokan mukaan. Muu YKR-aineisto on salassa pidettävää.

Käyttäjä saa YKR-aineistoon EU-laajuisen, määräaikaisen, rinnakkaisen ja rajoitetun käyttöoikeuden. Käyttöoikeus sisältää alla kuvatuin rajoituksin oikeuden:

- I. valmistaa YKR-aineistosta kappaleita mm. tulostamalla, kopioimalla ja tallentamalla YKR-aineistoa vain organisaation omaan käyttöön;
- II. julkaista YKR-aineistoon perustuvia ruututietoja teemakarttoina vain staattisina ilman tarkkoja lukutietoja (esim. väkiluku, mediaanitulot) ja edellyttäen, että ruudussa on vähintään 10 havaintoa (tilastoyksikköä). Julkaistavan kartan tiedot on oltava luokiteltuja (teemoitettuja) esim. ikä ikäluokittain tai tulot tuloluokan mukaan. Teemakartan taustalla olevaa ruutudataa ei saa julkaista/jakaa;
- III. luovuttaa Liiterin aineistojakelusta YKR-aineistoa ja YKR-aineistoa koskevan näiden käyttöehtojen sisältöisen käyttöoikeuden konsulteille toimeksiannon suoritusta varten ja yhteistyöhankkeissa yhteistyöhankkeeseen liittyvään tehtävään. Tämän kohdan mukaisessa luovutuksessa tulee käyttää liitteinä olevia sopimuksia paikkatietoaineiston käyttöoikeudesta;
- IV. muokata ja yhdistellä YKR-aineistoa muihin aineistoihin organisaation sisäisessä käytössä olevissa analyyseissä; sekä
- V. käyttää Aineistoa ainoastaan sellaisessa tekoäly-, kieli- tai koneoppimismallissa, joka on Käyttöoikeuden vastaanottajan itse paikallisesti ylläpitämässä ympäristössä tai jonkun muun ylläpitämässä ympäristössä, joka on tarkoitettu yksinomaan Käyttöoikeuden vastaanottajan käyttöön. Aineiston käyttö on kuitenkin kielletty tekoälytyökalun yhteydessä kuten työkalun kouluttamiseen, testaukseen, prosessointiin, analysointiin, tuotosten tuottamiseen tai tekoälyjärjestelmän kehittämiseen kolmansien osapuolten hyväksi tai jaettuna kolmansille. Tässä kohdassa käytöllä tarkoitetaan ainakin muttei yksinomaan kouluttamista, hienosäätämistä, testaamista, prosessointia, analysointia, tulosten tuottamista ja kehittämistä. Käyttäjän organisaation on varmistettava, että Aineistoa ei luovuteta sellaisiin tietojenkäsittely- tai pilvipalveluihin, jotka voivat johtaa tämän kohdan vastaiseen käyttöön.

Muutoin käyttöluvan saaja ei saa jakaa tai luovuttaa alkuperäistä YKR-aineistoa kolmansille osapuolille, tai edes oman organisaatioon kuuluvalla henkilöllä, joka ei ole mainittu käyttöluvalla. YKR-aineistoon perustuvia tietoja voi jakaa vain, jos tiedot on

summattu suuremmalle aluetasolle (esim. kunta, postinumeroalue). Tällöinkin on huolehdittava siitä, että jokaisella alueella on riittävästi havaintoja, jotta ei tilastoyksiköiden (henkilö, asuntokunta) tietosuoja vaarannu.

Salassa pidettävää YKR-aineistoa saa käyttää vain tieteellistä tutkimusta ja yhteiskuntaoloja koskevaa tilastollista selvitystä varten. Salassa pidettäviä YKR-aineistoja ei saa käyttää muihin tarkoituksiin eikä erityisesti tutkinnassa, valvonnassa, oikeudenkäynnissä, hallinnollisessa päätöksenteossa eikä muussa vastaavassa henkilöä, yritystä, yhteisöä tai säätiötä koskevan asian käsittelyssä.

Käyttäjällä ei ole oikeutta, muutoin kuin yllä kohdan III. mukaisissa tapauksissa ja menettelyllä, luovuttaa YKR-aineiston käyttöoikeutta kolmannelle.

Palvelun Käyttäjä sitoutuu tuhoamaan ladatun YKR-aineiston ja sen päivitettyt versiot Palvelun käyttöoikeuden päättyessä. Käyttöoikeuden vastaanottajan tulee käyttöoikeuden päättyessä huolehtia tekoäly-, kieli- tai koneoppimismallissa uudelleen kouluttamisesta siten, ettei malli voi jatkossa enää vastauksissaan hyödyntää Aineistoa.

Lähdeviittaus

Aineistoa käytettäessä on Aineiston tai sen osan sisältävän tai hyödyntävän palvelun tai tuotoksen yhteyteen liitettävä seuraava lähdemaininta:

- Elinympäristön tietopalvelu Liiteri
- Aineiston palvelusta ottamispäivä
- Aineiston yhteydessä mahdollisesti mainittu muu lähdetieto tai ©-merkintä

Palvelun ja Liiterin aineistojakelun käyttöajat ja palvelukatkot

Palvelu ja Liiterin aineistojakelu ovat pääsääntöisesti käytössä jatkuvasti. Mahdolliset vika- ja virhetilanteiden korjaukset ajoittuvat maanantain ja perjantain kello 8–16.15 välille.

Palveluun ja Liiterin aineistojakeluun voi tulla päivittämiseen liittyviä käyttökatkoja. Niistä ilmoitetaan etukäteen Käyttäjälle.

Syken velvollisuudet ja vastuut

Syke vastaa siitä, että sillä on oikeus luovuttaa Palvelu ja Liiterin aineistojakelu sekä Aineisto käytettäväksi. Palvelussa ja Liiterin aineistojakelussa Aineistot sekä YKR-aineisto päivittyvät erillisen ylläpitoaikataulun mukaisesti.

Syke pyrkii tarjoamaan Palvelussa ja Liiterin aineistojakelussa virheetöntä tietoa. Käyttäjä käyttää kuitenkin Palvelua ja Liiterin aineistojakelua sekä niiden sisältämiä Aineistoja ja YKR-aineistoa aina omalla vastuullaan. Näin ollen Syke ei vastaa mistään välittömistä tai välillisistä vahingoista, jotka aiheutuvat esimerkiksi Palvelun tai Liiterin aineistojakelun taikka niiden sisältämien tietojen virheistä tai puutteista, Aineiston tai YKR-aineiston käyttämisestä, kolmannen osapuolen vaatimuksista, toimintakatkoksista, Palvelun tai Liiterin aineistojakelun sisällön muuttamisesta tai lopettamisesta tai siitä, että Palvelu tai Liiterin aineistojakelu ei toimi tai että Palvelu, Liiterin aineistojakelu, Aineisto tai YKR-aineisto eivät sovi tiettyyn tarkoitukseen.

Palvelun ja käyttöehtojen muutokset

Syke voi milloin tahansa yksipuolisesti muuttaa näitä käyttöehtoja ilmoittamalla siitä Käyttäjälle kolme (3) kuukautta ennen muutosten voimaantuloa.

Aikaisempia käyttöoikeusehtoja sovelletaan kuitenkin edelleen niihin Aineistoihin ja YKR-aineistoon, jotka on luovutettu ja otettu käyttöön ennen käyttöoikeusehtojen muuttumista.

